

PROJECT : REVITALISERING STADSPOLDERRING
ONDERDEEL : BOOMSTRUCTUUR in oostelijk deel van projectgebied tussen Albert Camus-erf en spoorviaduct

VAN : Kees Pieter de Boon
AAN : Marco Stam, wethouder
cc : leden projectgroep, opdrachtgever
DATUM : 23 november 2020

DOEL : de huidige boomstructuur is niet te handhaven en moet worden gekapt om de revitaliseringswerkzaamheden verantwoord te kunnen uitvoeren
: na de revitaliseringswerkzaamheden zal een gelijk aantal nieuwe bomen worden teruggeplant
: de commissie Fysieke Leefomgeving zal met onderstaande raadsinformatiebrief hiervan op de hoogte worden gebracht

RAADSINFORMATIEBRIEF REVITALISERING STADSPOLDERRING

1. inleiding

Op dit moment is de revitalisering van het zuidelijk deel van de Stadspolderring (tussen beide spoor-viaducten) in voorbereiding. Revitalisering houdt in dat in de hoofdrijbaan het asfalt wordt vervangen en dat de in- en uitritten naar de aanliggende woonerven opnieuw worden ingericht en bestraat.

Ook worden dan de knelpunten in de huidige inrichting opgelost. Zo voldoen op een aantal plaatsen de afmetingen van de parkeervakken niet aan de standaard en kan met een herschikking van de parkeervakken meer tegemoet worden gekomen aan de huidige parkeerbehoefte.

In het oostelijk deel van het projectgebied, tussen het Albert Camus-erf en spoorviaduct, is vastgesteld dat dit gebied ernstig is verzakt tot 40cm onder oorspronkelijk aanlegpeil. Ophoging is hier noodzakelijk vanwege de toegankelijkheid van de aanliggende woningen en de in- en uitritten naar de aanliggende woonerven.

Deze thema's – ophoging en een meer logische inrichting van de openbare ruimte – conflicteren met de aanwezige boomstructuur.

Het is de wens van de gemeenteraad dat bomen zoveel mogelijk worden behouden. Daarom is onderzocht wat op deze locatie de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn.

2. afwegingskader

De commissie Fysieke Leefomgeving is op 16 oktober 2018 geïnformeerd over het bomenbestand in Dordrecht en het afwegings- en besluitvormingsproces ten aanzien van het kappen van bomen. Deze 34 platanen aan de Stadspolderring zijn conform de in die presentatie geschetste werkwijze onderzocht.

In dit verband wordt ook gewezen op de 'Bomenlijst'. De platanen aan de Stadspolderring staan niet op deze lijst. Dat betekent dat voor het kappen van de bomen geen kapvergunning nodig is. Hadden de bomen wél op de 'Bomenlijst' gestaan, dan zou de zorgvuldigheid in het onderzoek naar het eventuele behoud van de bomen niet anders zijn geweest. Een zorgvuldige afweging is bij het kappen van bomen namelijk altijd het uitgangspunt.

3. onderzoeksvragen

Om te kunnen bepalen of de boomstructuur kan worden behouden of dat kappen onvermijdelijk is, zijn de volgende aspecten bekeken en beoordeeld:

- Wat is de huidige conditie, kwaliteit en toekomstverwachting van de bomen?
- Zijn de betreffende bomen verplantbaar?
- Wat zijn de eventuele beperkende factoren ten aanzien van verplanten en zijn maatregelen mogelijk om de beperkingen op te heffen?

- Is de groeiplaats op de nieuwe locaties in verharding geschikt voor aanplant of spelen belemmerende factoren een rol?
- Wat zijn de kosten?

4. waardering huidige boomstructuur

Positief is dat de platanen (*Platanus x hispanica*) een redelijke conditie en een toekomstverwachting van meer dan 10 jaar hebben. Er zijn geen noemenswaardige gebreken en/of aantastingen geconstateerd. De bomen zorgen voor een aantrekkelijk beeld van de stad en hebben een visuele waarde. Daarnaast hebben bomen ook andere waarden. Naast het afvangen van fijnstof, opslaan van water en koolstof hebben de bomen ook een belangrijke rol om hittestress te voorkomen.

Deze zaken zijn opgemaakt met een waardeberekening van de bomen volgens i-Tree en vastgelegd in een rapport.

Maar ook negatieve effecten spelen een rol. In de openbare ruimte constateren we op meerdere plaatsen schade vanwege wortelopdruk. Straatherstel is met enkele jaren alweer teniet gedaan. Ongelijk liggende tegels en klinkers vormen inmiddels een risico voor de veiligheid (struikelen en vallen). De huidige boomstructuur zorgt ook voor overlast zoals een gemis aan daglicht en afvallende bladeren (groot in omvang en hoeveelheid en het blad verteert slecht). Deze hinder speelt met name bij de woningen die kort op en bijna onder de bomen staan (Simon Vestdijk-erf 9-12 en Stadspolder-ring 319-343). Bewoners geven dat ook duidelijk aan en hebben al gevraagd wanneer de bomen kunnen worden weggehaald. Verder scoren de huidige bomen niet zo hoog wat betreft biodiversiteit.

5. verplantbaarheid

Voor het verplanten is een goede doorworteling van de kluit nodig. Uit het onderzoek is gebleken dat de meeste bomen geen goed doorwortelde kluit hebben. De bomen langs de groenstroken hebben zware wortels in deze stroken ontwikkeld. Bij verwijdering van deze wortels, tot wel 2 cm in doorsnede, geeft dit verlies een groot risico op stabiliteitsproblemen. De ongelijke kluit maakt het haast onmogelijk om de bomen te stabiliseren. Ook levert het verplaatsen op termijn een groot risico van aantasting door parasitaire houtrotschimmels op.

Bij veel bomen liggen kabels en leidingen op korte afstand van de stam en deels in het wortelpakket. Dit bemoeilijkt het maken van een goede plantkluit. Ook is het risico groot dat hier schade aan kabels en leidingen ontstaat tijdens de werkzaamheden. Dit kan direct of op termijn storingen of lekkages geven.

Door de nutsbedrijven is al aangegeven dat zij alleen werkzaamheden gaan uitvoeren als de bomen worden verplant of opgetild. Als de bomen blijven staan of worden gekapt, zijn geen werkzaamheden aan de kabels en leidingen nodig.

Naast verplanten is ook bekeken of bepaalde bomen op hun huidige standplaats kunnen worden gelift. Hier spelen dezelfde problemen als bij verplanten: een matig tot slecht doorwortelde kluit en conflicten met de kabels en leidingen vanwege de zware wortels. Dus ook in deze situatie een groot risico op stabiliteitsproblemen en daar komt bij dat in het kluitvak (dit is in omvang de kroonprojectie op het grondvlak, al snel 16 tot 36m²) ingrijpende groeiplaatsverbeterende maatregelen nodig zijn.

Liften is noodzakelijk omdat de bomen een ophoging van het maaiveld met 40cm op hun wortelpakket niet overleven: het grondpakket verstikt de wortels en de boom sterft af.

Ook een kleinere ophoging tot bijvoorbeeld 20 cm is al fataal voor het wortelpakket. Daarbij is dan de aansluiting met de rest van de omgeving niet verantwoord aan te leggen doordat de trottoirs bij een kleinere ophoging te schuin komen te liggen en blijft de opstap naar de woningen te hoog. Alle maatregelen ten spijt: hier is geen situatie te maken waarbij de bomen duurzaam in stand kunnen blijven.

6. kansen

De hoofd boomstructuur langs de Stadspolderring is beeldbepalend en dat willen we zo veel mogelijk behouden. Dat doen we door de te kappen bomen te vervangen door nieuwe bomen: een boom voor een boom. Daarbij is de insteek om de problemen die de huidige bomen geven op te lossen, dan wel zoveel mogelijk te voorkomen. Waar bomen te dicht op elkaar staan, laten we er in

de nieuwe situatie een weg en plaatsen we elders op de Stadspolderring een boom terug; waar bomen te dicht op de woninggevels staan, zetten we smallere bomen; met voorzieningen in het plantvak gaan we wortelopdruk zoveel mogelijk tegen, waarmee we ongelijk liggende tegels en stenen voorkomen (vermindering van risico op vallen).

De aanplant van nieuwe bomen is een verrijking voor de biodiversiteit en past daarmee ook beter in het bomenbeleid.

7. kosten

Alleen al het verplanten van de bomen wordt geraamd op € 450.000,-. Dit is exclusief de werkzaamheden die de nutsbedrijven zullen moeten uitvoeren, waaronder het mogelijk verleggen van een hogedruk gasleiding. De kosten voor deze nutswerken worden geschat op minimaal € 500.000,-.

Deze extra uitgaven zijn niet voorzien in de projectopgave 'revitalisering Stadspolderring'.

Wenst de raad vast te houden aan het uitgangspunt om bomen te behouden, dan zal hiervoor extra financiering tot circa € 950.000,- moeten worden vrijgemaakt.

Ter illustratie: het project 'revitalisering Stadspolderring' is geraamd op € 3,8 miljoen.

8. conclusie

Binnen het projectkader 'revitalisering Stadspolderring' is een conflict geconstateerd tussen de noodzakelijke ophoging van de openbare ruimte en 34 platanen.

Deze bomen kunnen niet op hun huidige standplaats gehandhaafd blijven en daarom is onderzocht of de bomen kunnen worden verplant naar een andere locatie of op hun huidige standplaats kunnen worden gelift.

Het verplantbaarheidsonderzoek concludeert dat zowel verplanten als ter plaatse liften niet realistisch, noch verantwoord is. De bomen zijn helaas niet duurzaam in stand te houden.

Daarmee wegen de kosten niet op tegen de baten en wordt voorgesteld om deze 34 platanen te kappen en te vervangen door een ander boomtype en andere boomsoort.

9. hoe verder

Over zowel de noodzaak tot kappen als de aanplant van nieuwe bomen zal met de direct omwonenden worden gecommuniceerd. Dit gebeurt na het openbaar worden van deze raadsinformatiebrief.

De stedenbouwkundige en landschapskundige visie op de hoofd boomstructuur langs dit deel van de Stadspolderring is richtinggevend voor de keuzemogelijkheden voor de bewoners. Men kan uit enkele soorten kiezen en daarbij wordt gelet op een passend ensemble: groepen van dezelfde boomsoort bij elkaar.